

Misliti, da ne govorim kot pesimist, ako označim šport, ki se morda razvija pri nas, le kot zabavo in razvedrilo. Imena športa s polno pravico delovanje našega naroda v ljudski krajini, brezdvomno se dolgo ne bo zasluzilo, kar je zelo žalostno, kajti svetovna javnost jemlje tudi šport kot nekega kulturno merilo in mu pripisuje veličansko kulturno važnost. Videti smo to pri boksa-matchu Dempsey-Carpentier, ko je vsa svetovna publicistika minulo za minuto čakala odločitve. Aeroplani so plivali nad veličastnim ringom, da ponesejo vest o zmagi v svoja uredništva in potom njih med svet. In ko je godba pri ringu zasvirala znan „Jaukce Duddle“, so odleteli in svet je slavil zmago zvezdnate zastave.

Nisem spisal teh vrstic zato, da odvrnem našo mladino, ki v svoji skromnosti ne upa na velike uspehe, od športa. Sma-trajte šport, kot ga člankar v „Edinosti“ označuje: telesno vzgojno sredstvo, in uveljavljajte se v njem temu pravilu pri-memo — toda ako kdo vidi, da je v njem mnogo individualne sile, ako upa na kako prvenstvo, bodisi prve, druge ali tudi četrte kategorije, naj stopi naprej in postane samostojen, zvest družinski barvi, discipliniran po štatutih, toda svoboden in močan v lastnem treningu in urjenju. V tem oziru našo mladino ne sme in ne more staviti med in pravil.

Victori laus! Cast zmagovalcul!

Zdravstvo

Nova Wassermannova reakcija pri tuberkulozi. August v. Wassermann je znan, ker je svojedobno iznašel serumovo reakcija (poiskus v krvni tekočini) na sifilis.

V Deutsche medizinische Wochenschrift objavlja Wassermann sedaj obširen opis novonajdenega serumovega dokaza tuberkuloze. Medicina pozna sicer že precej dolgo Kochov tuberkulinov dokaz, ki pove, ali se v preizkušanem telesu nahajajo bacili tuberkuloze. Toda ta Kochov tuberkulinov poizkus je nekoliko prefin in na enak način izdaja „aktivno“ tuberkulozo, to je tekočino, ki se živa in še vedno deluje v polnem telesu, kakor tudi že zdrav naj ozdravljeno tuberkulozo, ki ni več aktivna. V praksi izvirajo od tod mnoge težave, ki so znane vsakemu zdravniku, ki se bavi s spoznavanjem tuberkuloze. Zdravniku namreč ni toliko na tem, da bi izvedel, ali je bolnik že prej kdaj prebolel proces tuberkuloze, marveč zdravnik bi rad doživel, ali je bolezen sedaj aktivna in ali se sedaj uveljavlja vpliv tuberkulijev. Od pravega spoznanja je odvisno, za katero zdravljenje se potem zdravnik odloči.

Tu pa pričena veliki pomen novega Wassermannovega seruma. Za preiskovanje uporablja Wassermann snov tetralin-lectin-anti-gen. Napram tej mešanici reagira serum onega, ki trpi na aktivni tuberkulozi, na povsem specifičen in poseben način. Wassermann obširno in podrobno opisuje svoja opazovanja in eksperimente in z gotovostjo sklepa iz njih, da je vsakdo, bodisi odrasel ali dete, gotovo aktivno tuberkulozen in da žive v njem tub. bacili, — čim se najde pozitivna reakcija krvnega seruma z gorj imenovanim sredstvom. Če pa ta reakcija izostane in je poizkus negativen, se za enkrat še ne sme sklepati optimistično, marveč je potrebna še previdnost. Za enkrat bo v praksi ta serum izredno dobrodošel v tih slučajih, ko zdravnik še ne ve, ali sploh ima posla s tuberkulozo ali ne. Zlasti pri deci, ki ji tuberkuloza seže grozi, bo spoznavanje boleznih s pomočjo novega sredstva zelo velikega pomena.

Uporaba Wassermannove reakcije pa ni enostavna in zahteva pri izvešanju največjo točnost in strogo natančnost. Tudi o tem objavlja Wassermann obširna navodila. — Pri zdravljenju tuberkuloze smo v zadnjih desetletjih doživeli že marsikatero blestajočo nado in potem razočaranje, in bolniki so čestokrat od serumov že zahtevali zdravila. Tudi sedaj ne smejo misliti, da je najdeno novo zdravilo, marveč je sredstvo za sigurno spoznanje bolezni. Pa že to je sila važno. Spoznanje je prvi korak k ozdravljenju.

To in ono

Smrt smeha. Neki ameriški neurolog je tri leta prirejal originalno anketo, ki je končala s prav zanimivimi rezultati. Leta 1921, 1922, in 1923, je v mesecu maju vsak dan po eno uro s svojega okna opazoval ljudi, ki so hodili po ulici mimo njegove hiše. Šetalec je razdelil v štiri kategorije: v žalostne, indiferentne, smehljajoče in smejoče ljudi. Iz končne statistike o njih je razvidno, da je število smejotih se oseb po svetovni vojni znatno nazadovalo. Indiferentnih je bilo največ. 1923. Smeh torej umira — to je rezultat te nenavadne ankete.

Trideset let v postelji. Neki Anglež Howel James biva že trideset let v postelji, a še nobenemu zdravniku se doslej ni posrečilo ugotoviti pravi izvor njegove bolezni. James je v tej dolgi dobi zapustil le dvakrat posteljo in to po nasvetu specializistov, ki so mu priporočili, da se malo sprehodi. Po kratkem sprehodu je James zopet legel v posteljo. Neke je James obljubil, da se bo udeležil pogreba nekega svojega sorodnika. Vstane, obleče črno obleko, a naenkrat se premisli, leže v posteljo in zaspi. Tako leži v postelji že 30 let.

LISTNICA UREDNIŠTVA. Anonimni dopisnik, ki se zganja v Principa in Pivko-ta, je naprosil, da nam sporoči svoje ime, da mu preskrbimo kak Franz-Josefs-Orden iz druge roke.

Spominjajte se ob vsaki priliki „Dijaške Matice“

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in znancom žalostno vest, da je naša ljubljena hčerka

Dragica Kralj

v starosti 8 let po kratki in mučni bolezni preminula. Pogreb se bo vršil danes ob 2. popoldne iz bolnišnice pri Sv. Mariji Magd. naravnost na pokopališče.

Sv. IVAN, pri Trstu, dne 16. avg. 1923. Stičan in Marija, stariši; Bernarda, Milena in Anica, sestre.

ZAHVALA.

Ob prebranki in progodnji smrti naše ljubljene

ALBINE

izrekamo za izkazano sočutje vsem najprejrejšjo zahvalo.

Enako se zahvaljujemo vsem za častno spremstvo na njeni zadnji poti, zlasti gospema učiteljici Marti Močnik in Mariji Podreka za njuno požrtvovalnost ob boleznih pokojnice, gđe. Ivanki Podreka za njeno veliko skrb in red, požrtvovalnih dekletom in fantom in vsem darovalcem vencev in cvetja. Enako tudi družestvu in vsakemu zboru za gajljive zaostanke in njegovemu vodji Andreju Majniku.

VOLČE, 14. avgusta 1923.

Zahvaljoča rodbina Manfreda.

Mali oglasi

Se računajo po 20 sloj. beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—, Očebe črke 40 sloj. beseda. — Najmanjša pristojbina L 4.—, Kdor išče službo, plača polovično ceno.

POSTELJE od L 90.— naprej, razno posamezno pohištvo, vzmeti, zimnice iz morske trave in polvolne, popolna, soba solidna L 800.— Fonderia 3 1117

KOMPANJONA za novo tovarno v večjem mestu Slovenije, s kapitalom Din 500.000.— se sprejme. Jako dobičkonosno brezkonkurenčno podjetje. Lastno tovarniško poslojje z vsemi stroji, dogotovljeno. Ponudbe pod „Nova tovarna“, na Aloma Company, znančna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 26/21

ZLAT, srebrni in papirnat denar se kupuje in prodaja po zmernih cenah. Menjalnica via Giacinto Galina 2. (nasproti hotela Montecenisio). Telefon 31-27. Govori se slovensko. 25

ZELEZNE DELE za beneško žago prodam. Več pove Plešnar Anton, mehanik. Godovič pri Idriji. 1120

MLEKARNA Via Boccaccio št. 4. išče dnevno 200 do 300 litrov pasteuriziranega mleka. 1123

SREBRO, zlato in briljante plača več kot drugi Pertot, via S. Francesco 15, II. 45

KRONE, srebro, zlato in platin kupujem. Plačam več kot drugi. Zlatarna Povh Albert, Trst, via Mazzini 4b. 855

PLISSE. Delo hitro in natančno, velike in majhne oblike, podviti, na pahljavo in na harmoniko. Oliva de Battisti, Via S. Sebastiano št. 4-III Trst, Vhod pri prodaji listov. 51

G. DOLLINAR Trst — Via Ugo Polonio 5 (prej Via Bacchi) Telefon 27-81, uvoz — izvoz. Velika zaloga papirja za zavijanje pisalnega i. t. d. papirnatih vreč ter valčkov raznih velikosti lastnega izdelka. 30

PIANINO ali glasovir v vsakem stanju, kupi ugleševalec Andrej Pečar, Trst, via Molino a vento 5, III. (6)

ŽIVNOSTENSKA BANKA
PODRUŽNICA V TRSTU
Ulica Roma vogal ul. Mezzini. — Lastna palača.
Delniška glavica in rezervni kapital K. C. 51.221.000.000
Izvršuje hranilno vse bančne in menjalniške transakcije.
Uradne ure od 9-13

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu.

Vogal via Valdirivo 27 — Via 30 ottobre 11

Izvršuje vse bančne posle.

Kupuje in prodaja raznovrstne tuje valute. — Prodaja in kupuje

Dinarje. — Izvršuje nakazila Dinarjev v Jugoslavijo.

Sprejema Dinarje na obrestovanje po dogovoru.

Vloge na knjižice v Lirah obrestuje

po 3 3/4 % netto

Vloge na tekoče račune po 4 1/2 %

Vezane vloge obrestuje najugodnejše po dogovoru.

Glavni sedež banke: LJUBLJANA.

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novisad, Ptuj, Sarajevo, Split.

Delniška glavica Dinarjev 25.000.000.—

Rezerva: Dinarjev 20.000.000.—

Tel. št. 5-18, 22-98. Uraduje od 9 do 12 1/2 in od 14 1/2 do 16.

Dr. Cicero Michelangelo

Postojna (vila Jurca)

Zdravljenje potom elektrike

Vsak dan od 9-12 in 16-19.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

registrirana zadr. z omejenim jamstvom

Ulica Pier Luigi da Palestrina št. 4, I.

Obrestuje navadne hranilne vloge po

5%

vloge, vezane na trimesečno odpoved

po 5 1/2 %, ako znašajo 20-30.000 Lit.

po 6 %, ako znašajo 30-40.000 „

po 6 1/2 %, ako presegejo 40.000 „

Trgovcem otvarja tekoče čekovne račune

Posoja hranilne pušice na dom.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega

premoženja nad 2300 zadržnikov,

vredno nad 50 milijonov lit.

Daje posojila na poroštvo, zastavo

vrednostnih papirjev ali dragocenosti.

Uradne ure od 8-13.

Tel. št. 16-04. Tel. št. 16-04.

Pekatelje so predrage — pravi kdo.

Kdor pa jih je preiskusil, se je prepričal, da so vzlic višji ceni cenejše, ker se zelo nakuhajo in se jih manj od drugih potrebuje.

Zdravnik

dr. Lambert Mermolja o Idriji sprejema pri „Brezničanu“

od 9 do 12 in od 14 do 16.

Izredna prilika!

Šivalni stroji „Singer“ s petletnim jamstvom po L 350.—, s centralno lajčico 500.—, zaklopni stroji, najtnejše vrste L 700.—.

Pošiljajte na deželo.

Belavonica Cervellini, Trst, Via Vasari 17.

Oglasi v „Edinosti“ imajo najboljši uspeh

NARODNA KNJIGARNA IN PAPIRNICARNA

GORICA — VIA CARDUCCI 7 — GORICA

naznanja vsem trgovcem in šolskim vodstvom na deželi, da je zastavila vse svoje moči, da bo mogla nuditi le prvovrstno in ceno blago vseh pisarniških in šolskih potrebščin za prihodnjo šolsko sezijo. Naročila sprejema že sedaj bodisi pismena ali potom svojega zastopnika. — Že vnaprej pa Vas opozarjamo na prvovrstno kakovost blaga nemškega izvora, po katerem je splošno povpraševanje in s katerim bo „Narodna knjigarna“ v Gorici z vso gotovostjo konkurirala z drugimi podjetji. V zalogi ima popolnoma vse šolske in pisarniške predmete, nobeden izključen. Pričakuje, da bo važno narodno podjetje našlo v Vas vseh razumevanja, prijateljstva in podporo, kot jo zasluži.

Narodna knjigarna v Gorici

ulica Carducci št. 7

Stara znana zlatarna

MIH. ZITRIN

Corso Vitt. Em. III. 47

kupuje in zamenjuje zlato, srebro in druge kamne po najugodnejših cenah. — Lastna delavnica za izdelovanje in popravila vseh v to stroko spadajočih del. (53)

Naročajte in širite

„EDINOST“

Odhodi in prihodi vlakov

JUŽNI KOLODVOR.

Trst, Tržič, Cervinjan, Portogruaro - Benetke

Odhodi: 0.15 o.; 5.— eks.; 5.35 brz.; 9.40 o.

10.10 brz.; 14.— eks.; 15.40 o.; 18.— o.

19.05 eks.

Dohodi: 0.40 eks.; 5.40 o.; 8.15 o.

10.05 eks.; 14.— brz.; 15.40 eks.; 19.23 o.

23.25 eks.

Trst, Gorica, Kornica, Videm (Udine).

Odhodi: 6.05 o.; 8.— o.; 9.40 o.; 13.10 o.

16.40 brz.; 18.— o.

Dohodi: 8.15 o.; 10.45 o.; 12.40 brz.; 16.51 o.

18.50 o.; 22.45 o.

Trst, Nabrežina, Divača, St. Peter, Postojna

Odhodi: 0.40 eks.; 5.15 brz.; 7.00 brz. 8.30 o.

11.00 brz.; 16.10 o.; 19.45 brz.

Dohodi: 3.30 eks.; 7.15 o.; 9.25 brz.

12.20 o.; 18.30 brz.; 20.30 o.; 21.20 brz.

23.50 o.

KOLODVOR PRI SV. ANDREJU (državni)

Trst, Koper, Buje, Poreč

Odhodi: 5.40, 8.50*, 12.35, 18.30*.

Dohodi: 8.30*, 12.30, 17.55*, 21.25.

Trst, Gorica, Podbrdo.

Odhodi: 5.35 brz.; 6.10 o.; 16.30 brz.

17.25 o.

Dohodi: 7.45 o.; 12.25 brz.; 21.15 o.

23.45 brz.

Trst, Hrpelje, Buzet, Pula.

Odhodi: 5.25 o.; 12.55* brz.; 18.25 o.

Dohodi: 7.35, 10.05 o.; 15.50* brz.; 21.30 o.

* Ne vozi ob nedeljah.

Najstarejši slovenski denarni zavod.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poroštvom

uraduje v svoji lastni hiši

ulica Torrebianca šte. 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.

Daje posojila na vkljizbe, menjice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru.

Uradne ure za širanke od 9 do 13.

Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Št. telef. 25-67.

Insertirajte v „Edinosti“

Tiskarna „Edinost“ v Trstu

izvršuje vsa tiskarska dela točno in solidno

Prostori tiskarne se nahajajo v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20

BANCA ADRIATICA

CENTRALA TRIESTE

Delniška glavica Lit. 15.000.000.—

Podružnice: Abbazia, Zara.

Afilirani zavodi: Jadranska Banka Beograd in njene podružnice: Bled, Cavtat, Celje, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Jesenice, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Novisad, Prevalje, Sarajevo, Split, Šibenik, Tržič, Zagreb.

ADRIATISCHE BANK, WIEN

Frank Sakser State Bank: NEW-YORK

Banco Yugoslavo de Chile: VALPARAISO

Izvršuje vse bančne posle.

PREJEMA VLOGE

na vložne knjižice ter jih obrestuje po 3 3/4 %, vloge na žiro-račun po 4 %.

Na odpoved vezane vloge obrestuje po najugodnejših pogojih, ki jih sporazumno s stranko določa od slučaja do slučaja.

Daje v najem varnostne predale (safes).

Zavodni uradi, Trieste:

Via Cassa di Risparmio 5 — Via S. Nicolò 9. (Lastna palača)

Telefon št. 1463, 1793, 2676. Klagajna postaje od 9.30 do 12.30 in od 14.30 do 16.